Súd:	Okresný súd Poprad
Spisová značka:	KK-4C/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8423200870
Dátum vydania rozhodnutia:	21. 11. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Erika Borovská
ECLI:	ECLI:SK:OSPP:2024:8423200870.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v spore žalobcu: A. B., adresa trvalého pobytu: C. XX, XXX XX, nar.: 5.11.1996, zastúpeného: JUDr. Marián Rušin, PhD., adresa sídla: Štúrova 27, 040 01 Košice, IČO: 423 29 230, proti žalovanej: Obec Abrahámovce, adresa sídla: Abrahámovce 56, 059 72, IČO: 00326101, zastúpenej: JUDr. Jozef Tekeli, PhD. & Associates, s.r.o., adresa sídla: Hlavná 25, 040 01 Košice, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná je p o v i n n á zaslať písomne žalobcovi a e – mailom na adresy: D., E., F., A., G., ospravedlnenie, v nasledovnom znení : „Obec Abrahámovce, v zastúpení starostom obce, H. I. F., sa týmto ospravedlňuje A. B., ktorého v e-maily zo dňa 3.2.2023, s názvom „Žiadosť o odpoveď: List Prokuratúra - podnet B.“ poslaného z e-mailu: J., neprávom obvinila, že klame, rozpráva polopravdy, je chudák, ktorý namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého. Pravda je taká, že nebol to A. B., ale bola to Obec Abrahámovce, ktorá porušila zákon v súvislosti s vydaním rozhodnutia o vydaní kolaudácii stavby, a to konkrétne vo vzťahu k nečinnosti stavebného úradu, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 49 ods. 1, ods. 2 Zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších právnych predpisov, pričom na porušenie zákona bola Obec Abrahámovce upozornená Okresnou prokuratúrou Kežmarok podľa § 28 Zákona o prokuratúre“, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 3.320 eur, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške k rukám zástupcu žalobcu JUDr. Mariána Rušina, PhD., adresa sídla: Štúrova 27, 040 01 Košice, IČO: 423 29 230, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka o jej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou na ochranu osobnosti podanou na tunajší súd dňa 10.05.2023 sa žalobca domáhal uloženia obci Abrahámovce (ďalej už len „obec“) ako žalovanej povinnosť zaslať do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku ospravedlnenie jemu a e-mailom na adresy: D., E., F., A., G., v nasledovnom znení: „Obec Abrahámovce, v zastúpení starostom obce, H. I. F., sa týmto ospravedlňuje A. B., ktorého v e – maily zo dňa 3.2.2023 s názvom: „Žiadosť o odpoveď: List Prokuratúra – Podnet B.“, poslaného z e-mailu: J., neprávom obvinila, že klame, rozpráva polopravdy, je chudák, ktorý namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého. Pravda je taká, že nebol to A. B., ale bola to obec Abrahámovce, ktorá porušila zákon v súvislosti s vydaním rozhodnutia o kolaudácii, pričom na porušenie zákona bola obec Abrahámovce upozornená Okresnou prokuratúrou K., ktorá zároveň konštatovala, že okolnosti uvedené v podnete A. B. sú pravdivé“. Okrem povinnosti zaslať ospravedlnenie uvedeným

subjektom uvedeným spôsobom žiadal uložiť žalovanej obci aj povinnosť zaplatiť mu nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 3.320 eur, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Právny zástupca žalobcu žalobu odôvodnil tak, že žalobca je fyzickou osobou, ktorá zastupuje na základe generálneho plnomocenstva zo dňa 24.02.2022 svojho otca, L. B., v kolaudačnom konaní vedenom na stavebnom úrade obce Abrahámovce. Kolaudačné konanie neprebiehalo podľa žalobcu v súlade so zákonom. Pre úplnosť uvádza, že žalovaná vedie proti otcovi žalobcu na tunajšom súdu pod sp.zn. KK-8Cb 31/2021 civilný súdny spor o náhradu nákladov za vybudovanie cesty. Žalobca preto podal na Okresnú prokuratúru Kežmarok podnet na nezákonnosť konania žalovanej. Dňa 03.02.2023 starosta obce H. I. F. zaslal z e-mailovej adresy obce J. urážlivý e-mail piatim poslancom obecného zastupiteľstva, ktorý sa následne rozšíril po celej obci. A to e-mail s názvom „Žiadosť o odpoveď: List Prokuratúra – Podnet B.“, v znení: „Vážení poslanci, Zasielam Vám list z prokuratúry, na základe podnetu podaného A. B.. Prečítajte si tie klamstvá a polopravdy chudáka, ktorý namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého.“ Dňa 07.03.2023 Okresná prokuratúra Kežmarok doručila žalobcovi upovedomenie o vybavení jeho podnetu, v ktorom výslovne uviedla, že jeho tvrdenia uvedené v podnetu sú pravdivé, a že podľa § 28 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov zaslala žalovanej upozornenie prokurátora. Žalobca má pochybnosti, či adresáti urážlivého e – mailu (poslanci) boli vôbec upovedomení o existencii tohto upozornenia. Obec upozornenie prokuratúry nerešpektovala, napriek upozorneniu nezákonný stav ani do podania žaloby neodstránila. Dňa 29.03.2023 žalobca zaslal obci výzvu, aby sa mu ospravedlnila za výroky uvedené v urážlivom e-maily zo dňa 03.02.2023, a to konkrétne za výrok: „Prečítajte si tie klamstvá a polopravdy chudáka, ktorý namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého“, a aby zaslala jemu a všetkým adresátom e-mailu ospravedlnenie, v nasledovnom znení:„Obec Abrahámovce, v zastúpení starostom obce, H. I. F., sa týmto ospravedlňuje A. B., ktorého v e – maily zo dňa 3.2.2023, poslaného z e- mailu: J., neprávom obvinila, že klame, rozpráva polopravdy, je chudák, ktorý namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého. Pravda je taká, že nebol to A. B., ale bola to Obec Abrahámovce, ktorá porušila zákon v súvislosti s vydaním rozhodnutia o kolaudácii, pričom na porušenie zákona bola Obec Abrahámovce upozornená Okresnou prokuratúrou K., ktorá zároveň konštatovala, že podnet A. B. bol pravdivý.“ A tiež, aby žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy zaplatila 3.330 eur. Dňa 06.04.2023 obec zaslala žalobcovi odpoveď na túto výzvu, v ktorej: a) potvrdila pravosť urážlivého e-mailu, b) uznala nevhodnosť svojho prejavu, c) navrhla ospravedlnenie, avšak v neakceptovateľnom znení, nakoľko odmietla uznať, že podnet žalobcu bol pravdivý, a že žalobcu neprávom obvinila, že klame, rozpráva polopravdy, je chudák, ktorý namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého, a d) odmietla zaplatiť žalobcovi akúkoľvek náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

3. Právny základ žaloby zástupca žalobcu dôvodil citáciou ust. § 11, § 13 ods. 1 a § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, upravujúcich ochranu osobnosti. Argumentoval, že difamačným výrokom v znení: „Prečítajte si tie klamstvá a polopravdy chudáka, ktorý namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého“, ktorý bol obsiahnutý v urážlivom e-maily, obec zasiahla do osobnosti žalobcu, konkrétne do jeho občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, a znížila vážnosť žalobcu v spoločnosti, v obci, v ktorej žalobca od narodenia žije. Difamačné označenie „chudák“, ktorý píše „klamstvá“ a „polopravdy“, „zvaľuje vinu na druhých“, „neplní si zákonné povinnosti“, sú absolútne neprimerané a v slušnej spoločnosti neprípustné. Ide o zásadný zásah do dôstojnosti žalobcu ako fyzickej osoby. Navyše, difamácia obsiahnutá v urážlivom e-maily nemá žiadny skutkový základ. Obec v ňom označila žalobcu ako osobu, ktorá si neplní zákonné povinnosti, a to napriek tomu, že zákonné povinnosti si neplnila obec, čo potvrdila Okresná prokuratúra Kežmarok. Podľa žalobcu jediným zmyslom urážlivého e-mailu bolo znížiť dôstojnosť a vážnosť žalobcu v očiach obyvateľov obce. Autorom urážlivého e-mailu bola najvyššia verejná autorita v obci, kde žalobca žije, a ktorá má cca 250 obyvateľov. Každý tam každého pozná. Slová predstaviteľov obce sa považujú za viac ako zákon. Nakoľko urážlivý e - mail sa rozšíril medzi obyvateľov obce, v obci majú žalobcu za klamára a chudáka, ktorý nedodržiava právne predpisy, a to práve z dôvodu, že im to oznámila najvyššia autorita obce.

4. Správanie obyvateľov obce voči žalobcovi sa výrazne zmenilo. Ľudia žalobcovi často neodpovedajú na pozdravy, začali sa žalobcu strániť. Spoločenský a osobný život žalobcu v obci sú tak značne sťažené. Urážlivý e-mail vážne zasiahol aj do pracovného života žalobcu. Žalobca je konateľom 2 spoločností, a to spoločnosti StolTom, s.r.o. a spoločnosti SWISS TRANSPORT, s.r.o.. Tieto spoločnosti mali byť presídlené do nehnuteľností, ktoré sú predmetom kolaudačného konania, ktorého sa týka urážlivý e-

mail. Pre svoje podnikanie žalobca potrebuje súčinnosť obyvateľov obce. Bez súhlasov obyvateľov obce ako vlastníkov dotknutých nehnuteľností žalobca bude čeliť problémom pri získavaní príslušných povolení na svoju činnosť. Žalobca si nevie predstaviť, ako môže úspešne absolvovať proces EIA (posudzovanie vplyvu na životné prostredie), ak bude čeliť hnevu obyvateľov obce. Žalobca sa obáva podnetov od obyvateľov na príslušné orgány, pretože čokoľvek bude v obci robiť, vždy bude v očiach ľudí len chudák, klamár, ktorý nedodržiava právne predpisy. Žalobca preto z dôvodu urážlivého e-mailu je nútený obmedziť svoje podnikanie v obci, čo mu prinesie len zvýšené náklady a zníženú životnú úroveň. Urážlivý e-mail sa ďalej prejavil aj v osobnom živote žalobcu, a to tak, že rozvrátil vzťahy v rodine žalobcu. Žalobca sa s rodičmi často háda ohľadom toho, čo viedlo obec k napísaniu urážlivého e-mailu. Žalobca dokonca usúdil, že pre jeho rodičov bude lepšie, ak sa v rodičovskom dome nebude často ukazovať, pretože z dôvodu urážlivého e-mailu aj rodičia žalobcu čelia negatívnemu správaniu sa obyvateľov obce. Odlúčenie od rodičov sa u žalobcu prejavuje veľmi negatívne. Žalobca si plánoval založiť vlastnú rodinu a začať s ňou žiť v obci. V roku 2022, si prostredníctvom svojej priateľky a rodičov zaobstaral rekreačný dom v časti obce M., ktorý chcel žalobca zveľadiť a žiť v ňom. Z dôvodu urážlivého e-mailu však rodina a priateľka od tohto zámeru žalobcu odhovárajú. Nechcú už bývať v obci a ani v jej okolí. Majú za to, že by sa povesť žalobcu, ktorú „získal“ urážlivým e-mailom, mohla negatívne prejavovať aj na spoločenskom živote ich budúcich detí, ktoré žalobca plánoval vychovávať v obci. Celá situácia s urážlivým e-mailom teda vyvrcholila tak, že bola značne znížená dôstojnosť a vážnosť žalobcu v spoločnosti, čo sa prejavilo zmenou spoločenských vzťahov v obci, a pracovnými a osobnými problémami. Žalobca preto žiada od obce ospravedlnenie, ktoré žiada zaslať jemu a pôvodným adresátom urážlivého e-mailu, 5 poslancom obecného zastupiteľstva. Nakoľko má za to, že ospravedlnenie v danom prípade nie je postačujúce, žiada od obce aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to vo výške 3.320 eur. Výška požadovanej náhrady nepredstavuje ani trojnásobok mesačnej priemernej mzdy v národnom hospodárstve SR. Takúto výšku náhrady žalobca považuje vzhľadom na okolnosti prípadu, na zásah do jeho dôstojnosti a zníženie jeho vážnosti v spoločnosti, za primeranú.

5. Uznesením sp. zn. KK-4C/17/2023-35 zo dňa 10.07.2023 súd v zmysle ust. § 167 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyzval žalovanú, aby sa v určenej lehote 15 dní od doručenia uznesenia vyjadrila k žalobe a jej prílohám. Na výzvu zástupca žalovanej reagoval podaním zo dňa 24.07.2023, ktorým navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol. V podaní uviedol, že obec v odpovedi na predžalobnú výzvu žalobcu zo dňa 06.04.2023 uviedla, že predmetný e-mail bol obsahom internej komunikácie medzi starostom obce a poslancami obce, ktorej účelom bolo iba informovať poslancov o podnete podanom žalobcom na Okresnú prokuratúru Kežmarok. Zámerom bolo iba vyjadriť nesúhlas s podnetom žalobcu, ktorý bol podaný na prokuratúru. Úmyslom nebolo ani uraziť, ani znevážiť žalobcu ako podávateľa podnetu, ale iba reagovať na jeho obsah, v ktorom boli uvedené viaceré nepravdivé alebo zavádzajúce tvrdenia. S ohľadom na to, že vyjadrenia v e-maily mohli byť žalobcom pochopené inak, než ich obec zamýšľala, obec v odpovedi na predžalobnú výzvu žalobcu súhlasila so zaslaním písomného ospravedlnenie žalobcovi a na e-mailové adresy 5 poslancov, na ktoré bol e-mail zaslaný, avšak v inom znení, ako to navrhol žalobca, a to iba v znení: „Obec Abrahámovce, v zastúpení starostom obce, H. I. F. sa týmto ospravedlňuje A. B., ktorého v e-maily práve zo dňa 03.02.2023, poslaného z e-mailovej adresy: J., označil za „chudáka, ktorý namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého“, z dôvodu, že použitie uvedeného textu bolo neprimerané a nevhodné“. Týmto sa obec snažila vyriešiť nežiaduci konflikt a obnoviť dôveru medzi stranami. Takéto ospravedlnenie obec stále považuje za dostačujúce pre poskytnutie primeraného zadosťučinenia žalobcovi ako dotknutej osobe. Pokiaľ ide o zvyšnú časť žalobcom požadovaného ospravedlnenia, a to v znení: „Pravda je taká, že nebol to A. B., ale bola to Obec Abrahámovce, ktorá porušila zákon v súvislosti s vydaním rozhodnutia o kolaudácii, pričom na porušenie zákona bola Obec Abrahámovce upozornená Okresnou prokuratúrou K., ktorá zároveň konštatovala, že podnet A. B. bol pravdivý“, takéto ospravedlnenie nezodpovedá obsahu upozornenia prokuratúry, z ktorého nevyplýva záver o pravdivosti celého obsahu podnetu žalobcu. Žalobca nemôže žiadať uverejnenie čohokoľvek. Ospravedlnenie nesmie znamenať napríklad skrytý útok na obec, o ktorý v tomto prípade nepochybne ide. Cieľom e-mailu bolo iba vyjadriť názory obce a argumentovať proti niektorým aspektom podnetu, ktorý bol podaný. Obec nebola motivovaná dehonestáciou alebo znevážením žalobcu akýmkoľvek spôsobom. Obec si uvedomuje, že niektoré použité formulácie mohli byť vnímané inak, než si zamýšľala. Jej skutočným zámerom však nebolo uraziť, ani negatívne vykresliť žalobcu ako podávateľa podnetu, či poškodiť jeho povesť. Označenie "chudák" samo o sebe nie je vulgárne, ani explicitne urážlivé. Označenie "chudák" bolo použité v rámci slobody prejavu a práva na názor, išlo subjektívne hodnotenie, názor a osobný postoj k žalobcovi. Navyše, jednalo sa len o výnimočné, jednorazové vyjadrenie, vyjadrenie v neformálnom prostredí, ktoré sa neopakovalo. Je

dôležité zvážiť celý kontext, v ktorom bolo toto označenie použité. Označenia "chudák" sa niekedy používajú aj v bežnej reči, bez úmyslu spôsobiť skutočnú ujmu. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v prípade takéhoto jednorázového označenia by mohlo otvoriť dvere pre mnoho podobných súdnych sporov, čo by mohlo mať vážny vplyv na slobodu prejavu a vyjadrovania názorov. Úmyslom e-mailu nebolo rozšíriť správu mimo vnútra obce. Týmto zdôrazňuje, že daná situácia mala obmedzený rozsah a nezahŕňala žiadne externe zamerané úmysly. Avšak nakoľko obec berie vážne dôstojnosť a rešpekt voči všetkým osobám, zaväzuje sa preskúmať a zlepšiť interné postupy komunikácie, aby sa podobným situáciám v budúcnosti predchádzalo. Žalobca v podnete na prokuratúru upozornil na viacero aspektov, ktoré sa týkali postupu stavebného úradu. Prokuratúra však nevyhodnotila všetky tieto aspekty ako porušenie zákona a v svojom upozornení k nim nezaujala žiadne stanovisko. Upozornila iba na prieťahy v kolaudačnom konaní. Obec je toho názoru, že práve tento fakt vyvolal u žalobcu pocit, že jeho podnet nebol dostatočne zohľadnený, a že niektoré dôležité aspekty boli prehliadané. A preto v rámci ospravedlnenia navrhuje zohľadnenie aj týchto aspektov. Obec pri použití výroku, že žalobca uvádza „klamstvá a polopravdy“, netvrdila nepravdivé skutočnosti, nakoľko prokuratúra nepotvrdila pravdivosť všetkých tvrdení žalobcu, ktoré vyjadril v podnete. Prokuratúra poukázala iba na prieťahy v konaní. Žalobca preto nesprávne tvrdí, že prokuratúra mu dala za pravdu a že všetky jeho tvrdenia v podnete sú pravdivé. Žalovaný v e-maily nepoužil formuláciu, ktorú uvádza žalobca, a to, že nedodržiava právne predpisy. Žalovaný v e-maily použitím slov, že si žalobca si „neplní zákonné povinnosti“, iba reagoval na obsah podnetu. Táto formulácia nebola myslená na neplnenie si zákonných povinností žalobcom vo všeobecnosti. Tvrdenie vo vzťahu k žalobcovi o „klamstvách a polopravdách“ sa v celom uvedenom kontexte javí ako logicky vyplývajúce konštatovanie, a aj v prípade, že viac spĺňa obsahové kritéria hodnotiaceho úsudku než skutkové tvrdenia, nemožno poprieť jeho pravdivý základ.

6. Ďalej uviedol, že žalobcom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.320 eur považuje v celom rozsahu za nedôvodný. Citoval ust. § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka s tým, že právo fyzickej osoby pri zásahu do jej osobnostných práv aj vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je zakotvené automaticky. Má povahu subsidiárneho nároku. Podľa cit. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka a judikatúry, z ktorej citoval, fyzická osoba má právo aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch len vtedy, ak bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť alebo vážnosť v spoločnosti. Zákon síce nešpecifikuje, čo znamená „v značnej miere znížená dôstojnosť a vážnosť fyzickej osoby“. Zníženie dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti však možno všeobecne v súlade s judikatúrou vymedziť tak, že musí ísť o takú nemajetkovú ujmu vzniknutú na osobnosti fyzickej osoby, ktorú táto osoba pociťuje ako závažnú. Podľa judikatúry okolnosti, ktoré súdy najčastejšie berú do úvahy pri posúdení, či ide o závažnú ujmu vzniknutú na osobnosti fyzickej osoby, sú: dĺžka protiprávneho konania, reakcia na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby, dobrovoľné upustenie od konania a snaha o nápravu, opakovanie a zvyšovanie intenzity protiprávneho konania, úmysel motivovaný snahou o dosiahnutie zisku alebo zámernej diskreditácie osoby, a čitateľnosť, resp. sledovateľnosť. V danom prípade nebol naplnený ani jeden z týchto znakov. Obec už vo svojej odpovedi zo dňa 06.04.2023, teda v ihneď v čase, keď bola žalobcom vyzvaná na ospravedlnenie, ponúkla žalobcovi primerané ospravedlnenie, ktoré však žalobca neprijal. Snažila sa tak o nápravu svojho konania a vzťahu so žalobcom, v konaní ďalej nepokračovala. Obec si nie je vedomá žiadneho šírenia urážlivého e-mailu. Všetci jeho adresáti šírenie e-mailu popreli, a na obci nebolo potvrdené. Tvrdenie, že e-mail bol rozšírený po celej obci, žalobca ničím nedoložil. E-mail ako súčasť internej komunikácie obce bol dostupný len obmedzenému počtu ľudí. Pri posudzovaní závažnosti ujmy nie sú rozhodujúce subjektívne pocity žalobcu, ale objektívne hľadisko, tzn., či by predmetnú ujmu v danom mieste, čase a za daných okolností ako závažnú vnímala každá fyzická osoba. Pokiaľ žalobca tvrdí, že v dôsledku urážlivého e-mailu bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť, ide o žalobcom zámerne a účelovo vyfabulované skutočnosti. V obci je všeobecne známe, že žalobca svojim správaním znepríjemňuje život občanom v obci, čoho dôsledkom je stránenie sa žalobcu obyvateľmi obce. Táto pozícia žalobcu v obci existovala nepochybne už pred odoslaním urážlivého e-mailu. Poukázal na priestupkové konanie vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, vedené Okresným úradom Kežmarok pod sp.zn. OÚ-KK-OVVS-2021/002535-022, v ktorom správny orgán vyhodnotil výpoveď žalobcu ako účelovú s úmyslom vyhnúť sa postihu v tomto prípade za priestupok. Pokiaľ ďalej žalobca tvrdí, že urážlivý e-mail vážne zasiahol do jeho pracovného života, konkrétne do podnikania jeho dvoch spoločností, žalobca ani tieto tvrdenia nepreukázal, a ani bližšie nešpecifikoval. Pokiaľ žalobca tvrdí, že na získanie certifikátu EIA (posudzovanie vplyvu životného prostredia) potrebuje súčinnosť obyvateľov obce, opakovane zdôrazňuje, že obec nemá vedomosť o rozšírení e-mailu medzi obyvateľov obce, a preto pokiaľ obyvatelia obce nebudú žalobcovi pre jeho podnikanie poskytovať potrebnú

súčinnosť, urážlivý e-mail toho jednoznačne nebude dôvodom. Navyše, EIA je proces hodnotenia environmentálnych dopadov, ktorý sa vykonáva pred začatím veľkých projektov, ako sú napríklad výstavba nových tovární, diaľnic, alebo ťažba nerastných surovín, ktoré by mohli výrazne ovplyvniť životné prostredie a obyvateľov v danom regióne. Cieľom EIA je získať informácie o dopadoch projektu na životné prostredie, identifikovať potenciálne riziká a navrhnúť vhodné opatrenia na minimalizáciu negatívnych vplyvov. Podľa obchodných činností, ktoré žalobca vykonáva, EIA certifikát nepotrebuje. Nemá preto ani dôvod usilovať sa o jeho získanie. Preto obec aj z tohto dôvodu tvrdenie žalobcu považuje za bezpredmetné a vyfabulované žalobcom pre účely tohto sporu. Žalobca ďalej uvádza, že urážlivý e-mail sa prejavil v jeho osobnom živote. Napriek tomu navrhol ako svedkov svoju matku, K. B., a snúbenicu, K. N., čo je v rozpore s jeho tvrdeniami o rozvrátenej a rozhádanej rodine. Navyše, výpovede týchto svedkýň považuje pre účely sporu za absolútne neobjektívne. Navrhol, aby súd výsluchy týchto svedkov nevykonal. Poukázal na judikatúru (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 15/03), podľa ktorej na súde účelovo vypovedali príbuzní či spolupracovníci o tom, že po prečítaní určitého článku, napr. v bulvárnych novinách, stratili o danom človeku dobrú mienku, čím malo dôjsť k značnému zníženiu jeho vážnosti a dôstojnosti v ich očiach. Ak dobre poznáme blízkeho človeka, jeden príspevok v médiách nemôže zmeniť jeho celkový pohľad na človeka budovaný niekoľko rokov. Určité vyjadrenie tak môže, ale nemusí mať dôsledky na rodinný život. Za dôležité považuje to, či určité vyjadrenie bolo objektívne spôsobilé tieto dôsledky vyvolať u priemerného človeka. Ďalej, podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. júna 2011, sp. zn. 4 Cdo 232/2010: „Pokiaľ dôjde k neoprávnenému zásahu do práva na česť a dôstojnosť, má zásah závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti. Aj v prípade niektorého zásahu do práva na súkromie môže nastať ten istý dôsledok (zníženie dôstojnosti alebo vážnosti v spoločnosti v značnej miere); tento negatívny – difamačný následok ale nie je jediným právne akceptovateľným prejavom závažnosti ujmy spôsobenej fyzickej osobe na týchto chránených právach.“ Ďalej, podľa rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/555/2014“: „Účastník sporového konania má v zásade dve procesné povinnosti, vyplývajúce mu z ust. § 120 ods. 1 O. s. p., a to povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkaznú. Účastník, ktorý chce byť úspešný vo svojej žalobe, musí okrem formálneho splnenia si povinnosti tvrdenia, tvrdiť také okolnosti, ktoré po ich preukázaní umožnia súdu priznať uplatnený nárok. Tvrdené okolnosti musia byť preukázané navrhnutými a vykonanými dôkazmi. Neunesenie povinnosti tvrdenia alebo povinnosti dôkaznej, alebo jednej z týchto povinností má za následok neúspech žalobcu v konaní. Žalobca sa v predmetnom konaní domáhal nároku vyplývajúceho z ust. § 19b ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka pre neoprávnený zásah do dobrej povesti právnickej osoby článkom žalovaného. Nepochybne citované ustanovenia umožňujú súdu priznať žalobcovi, do ktorého dobrej povesti bolo zasiahnuté, aj primerané zadosťučinenie v peniazoch. Ide však iba o subsidiárny nárok, ktorý dotknutému účastníkovi nepatrí vždy, keď dôjde k zásahu do dobrej povesti právnickej osoby, spravidla je tak iba vtedy, keď iné formy, najmä morálne zadosťučinenie, možno považovať za nedostačujúce alebo zásah spôsobil mimoriadne závažný a ťažko odstrániteľný dôsledok. Teda musia tu byť preukázané okolnosti, že v konkrétnom prípade z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi je morálne zadosťučinenie nedostačujúce.“

7. Na záver zástupca žalovanej na potvrdenie tvrdení vo vzťahu k postačujúcej forme zadosťučinenia v danom prípade ospravedlnením, ktoré obec žalobcovi aj navrhla v svojej odpovedi zo dňa 06.04.2023, poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2094/2007, z ktorého citoval: „Ak môže byť nemajetková ujma vzniknutá na osobnosti fyzickej osoby zmiernená niektorou z foriem zadosťučinenia v zmysle ustanovenia § 13 OZ, je potrebné zvoliť takú jeho formu, ktorá je podľa okolností každého konkrétneho prípadu primeraná a postačujúca na relatívnu sanáciu nemajetkovej ujmy vzniknutej neoprávneným zásahom a ktorá tak súčasne bude aj účinná. Súd pri úvahe o primeranosti požadovanej satisfakcie musí predovšetkým vyjsť tak z celkovej povahy, ako aj z jednotlivých okolností konkrétneho prípadu (musí prihliadnuť napr. na intenzitu, povahu a spôsob neoprávneného zásahu, na charakter a rozsah zasiahnutej hodnoty osobnosti, na trvanie i šírku vzniknutej nemajetkovej ujmy a pod).“ Zdôraznil, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy na základe iba jedného označenia by mohlo narúšať slobodu prejavu. Uviedol, že súdy by mali byť opatrné pri zasahovaní do komunikácie medzi jednotlivcami a minimalizovať zasahovanie do vyjadrovania názorov. Žalobca by mal preukázať, že označenie "chudák" spôsobilo skutočnú nemajetkovú ujmu alebo poškodenie jeho reputácie. Žalobca však neoznačil žiaden relevantný dôkaz o tom, že takéto pomenovanie malo negatívny vplyv na žalobcovu osobu alebo jeho pracovný život. Bez ohľadu na spôsobilosť urážlivého e-mailu zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti žalobcu, žalobca nesplnil predpoklad pre priznanie akejkoľvek náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch.

8. Uznesením sp. zn. KK-4C/17/2023-56 zo dňa 26.07.2023 súd v zmysle ust. § 167 ods. 3 Civilného sporového poriadku vyzval zástupcu žalobcu na repliku k vyjadreniu žalovanej k žalobe. Podaním zo dňa 01.08.2023 zástupca žalobkyne oznámil, za žalobca trvá na podanej žalobe v celom rozsahu. Uviedol, že vyjadrenie obce je pre žalobcu prekvapivé. Obec totiž na jednej strane uznáva nevhodnosť svojich výrokov. No na druhej strane nielenže žiada celú žalobu zamietnuť, ale vo vyjadrení pokračuje v osočovaní žalobcu pred súdom, keď v podstate tvrdí, že obec napísala pravdu, že žalobca je klamár, nečestný človek, a že fabuluje. Podľa žalobcu je preto zrejmé, že úmyslom obce pri napísaní urážlivého e-mailu bolo zasiahnuť do jeho povesti, a že obec v tom aj naďalej pokračuje. Vyjadril nesúhlas s tvrdením zástupcu obce, že slovo „chudák“ nie je urážlivé. Zastáva názor, že tento výraz vo vzťahu k žalobcovi bol zjavne urážlivý, a takýto výraz by určite orgán verejnej moci nemal používať voči akémukoľvek obyvateľovi obce. Ide o prejav zjavnej neslušnosti. K tvrdeniam zástupcu obce, že išlo iba o internú komunikáciu v rámci obce, a že žalobca nepreukázal, že e-mail bol rozšírený, s poukazom na judikatúru (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 MCdo 7/2010) uviedol, že podstatné je to, či predmetný e-mail bol objektívne spôsobilý zasiahnuť do osobnosti žalobcu alebo nebol. Zodpovednosť za e-mail znáša jeho pôvodca bez ohľadu na zavinenie. Ide tak o zodpovednosť objektívnu, o objektívnu spôsobilosť e-mailu zasiahnuť do osobnosti žalobu. Zastáva názor, že predmetný e-mail bol objektívne spôsobilý zasiahnuť do osobnosti žalobcu, pričom za e-mail je objektívne zodpovedná obec. Je pritom právne irelevantné, či išlo o internú komunikáciu, a či e-mail bol ďalej šírený po obci. Pre úplnosť však dodáva, že e-mail bol doručený piatim osobám na ich súkromné e-mailové adresy, čo vylučuje tvrdenie o internej komunikácii. Avšak tvrdenie, že e-mail bol následne rozšírený po celej obci, žalobca preukáže výsluchom svedkov, ktorých označil v žalobe (aj keď je táto skutočnosť právne irelevantná). Žalobca sa ďalej rezolútne ohradzuje voči tomu, že je pravdou, že je chudák, ktorý šíri polopravdy a klamstvá, a ktorý namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti, zvaľuje vinu na druhého. Týmito tvrdeniami obec len pokračuje v osočovaní žalobcu. Je pritom evidentné, že žalobca len realizoval svoje právo, keď oznámil prokuratúre nezákonné konanie obce, pričom prokuratúra uviedla, že tvrdenia žalobcu uvedené v podnete sú pravdivé. To, že obec sa nevie zmieriť s tým, že prokuratúra dala žalobcovi za pravdu, nezakladá jej právo osočovať žalobcu. K tvrdeniam zástupcu obce o nepreukázaní nároku na náhradu majetkovej ujmy uviedol, že zástupca obce si zamieňa pojmy „označiť dôkazy“ a „preukázať nárok“. Žalobca označil v žalobe dôkazy na tieto tvrdenia a zastáva názor, že po ich vykonaní bude jeho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy preukázaný. Žalobca rezolútne odmieta, že je nečestným človekom. A ak by aj bol, tým nestráca nárok na ochranu svojej osobnosti. Na ochranu má totiž nárok každý človek. Tu však udáva, že žalobca nikdy nebol trestne stíhaný, a na rozdiel od obce, neporušil ani žiadnu povinnosť. Naopak, je to práve obec, ktorá porušuje svoje povinnosti, na čo bola upozornená Okresnou prokuratúrou Kežmarok. Uviedol, že rozhodnutím Okresného úradu Kežmarok v priestupkovom konaní, na ktoré obec poukázala, bolo konanie voči žalobcovi zastavené z dôvodu, že skutok sa nestal alebo nie je priestupkom, a to tak isto, ako bolo zastavené aj proti starostovi žalovaného. Rozhodnutie vydané v tomto konaní je tak dôkazom o nevine a čestnosti žalobcu, nie o jeho nečestnosti.

9. Uznesením sp. zn. KK-4C 17/2023-64 zo dňa 21.09.2023 súd v zmysle ust. § 167 ods. 4 Civilného sporového poriadku vyzval zástupcu obce na dupliku k vyjadreniu zástupcu žalobcu. Podaním zo dňa 02.10.2023 zástupca obce oznámil, že trvá na svojich vyjadreniach a návrhu na zamietnutí celej žaloby. Zdôraznil, že starosta obce si nepochybne uvedomil, že označenie „chudák“ bolo nevhodné. Preto žalobcovi okamžite odoslal ospravedlnenie, ktoré obec považuje v danom prípade za absolútne postačujúce a primerané, a to vzhľadom na použitú terminológiu a intenzitu, v akej bol e-mail spôsobilý zasiahnuť do osobnosti žalobcu. Išlo len o jednorazový prejav v neformálnom prostredí. Preto je úplne neprimerané požadovať aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Skutočnosť, že žalobca vo vyjadrení tvrdí, že obec naďalej pokračuje v jeho osočovaní, a to len na základe toho, že zástupca obce vyvrátil jeho tvrdenie o možnosti získania certifikátu EIA, len potvrdzuje, že žalobca pri každom, aj objektívnom tvrdení a faktoch, úmyselne vyvoláva ďalší konflikt s cieľom vykresliť starostu obce ako subjekt, ktorý má úmysel žalobcovi poškodiť dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Opakovane zdôraznil, že žalobca ničím nepreukázal, kým, akým spôsobom a v akom rozsahu bol e-mail rozšírený, a že e-mail bol iba súčasťou internej komunikácie medzi starostom obce a poslancami obecného zastupiteľstva. K tvrdeniam žalobcu, že e-mail bol odoslaný na súkromné e-mailové adresy poslancov, čo vylučuje tvrdenia o internej komunikácii, uviedol, že zákon žiadnym spôsobom neukladá poslancom obecného zastupiteľstva povinnosť vytvárať si za účelom plnenia pracovných povinností nové pracovné e-mailové adresy. Poslanci obecného zastupiteľstva za účelom využívania na internú komunikáciu v rámci obce výslovne uviedli svoje súkromné e-mailové adresy. Vyjadril nesúhlas s tvrdením zástupcu žalobcu, že nie je podstatné, či e-mail bol alebo nebol šírený, a že je dôležité len to, či bol spôsobilý zasiahnuť do

osobnosti žalobcu. Má za to, že za účelom zistenia, či bolo možné predmetným e-mailom zasiahnuť do osobnosti žalobcu, a najmä v akej intenzite bolo do nej zasiahnuté, je potrebné v prvom rade zistiť, v akom rozsahu bol e-mail rozšírený, tzn. koľko osôb sa mohlo s jeho obsahom oboznámiť. Iba tak možno objektívne posúdiť, či a v akej intenzite a v akom trvaní bola znížená dôstojnosť a vážnosť žalobcu v spoločnosti. Fyzická osoba má totiž právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Za týmto účelom zástupca obce navrhol vypočuť ako svedkov niektorých poslancov obecného zastupiteľstva. Zotrval na názore, že žalobcom navrhované ospravedlnenie je absolútne neprijateľné a neprimerané. Prokuratúra žiadnym spôsobom nevyhodnotila žalobcom namietaný postup stavebného úradu ako porušenie zákona, nezaujala k nemu žiadne stanovisko. Ide tu iba o želanie žalobcu, aby ním v podnete namietané skutočnosti v svojom ospravedlnení potvrdila aspoň obec, a tak zabezpečila dostatočné uspokojenie žalobcu, ktoré objektívne absentuje v upozornení prokuratúry. Prokuratúra v upozornení potvrdila iba prieťahy v konaní obce, na ktoré aj starosta obce dlhodobo upozorňoval, a ktoré spoločný stavebný úrad dlhodobo žiaľ ignoroval. Za ospravedlnením, ktoré požaduje žalobca, obec vidí snahu žalobcu zmeniť výrok v upozornení prokuratúry, vykresliť svoju osobu v rozpore so skutočnosťami uvedenými v upozornení, a zároveň skryto útočiť na starostu obce. K tvrdeniu žalobcu, že nebol nikdy trestne stíhaný uviedol, že v svojom vyjadrení neuviedol, že žalobca bol trestne stíhaný. Poukázal iba na vyjadrenie nezávislého priestupkového orgánu, ktorý žalobcovu výpoveď označil ako účelovú v úmysle vyhnúť sa postihu v danom prípade za priestupok. Tým preukázal, že predmetná žaloba na ochranu osobnosti nie je jediným prípadom, kedy žalobca fabuluje určité skutočnosti, aby dosiahol ním požadovaný výsledok. Fabulácia žalobcom sa o.i. prejavila už v samotnom texte žaloby pri úvahách žalobcu o vychovávaní jeho zatiaľ neexistujúcich detí, ako aj v ďalších častiach, v ktorých žalobca exponuje svoje úvahy doslova až do nezmyselností. Žaloba sa tak vo svojej podstate javí ako šikanózna a postrádajúca svoj základný účel, ktorým by mala byť ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby. V požadovaní aj peňažnej náhrady je treba vidieť iba zámer žalobcu ťažiť z danej situácie a obohatiť sa. Ak aj podľa tvrdení žalobcu predmetný e-mail vyvolal isté pochybnosti o jeho osobe, tieto sa postupom času nepochybne zmiernili, až zanikli, a e-mail nemohol vyvolať trvalé následky.

10. Súd na deň 12.12.2023 nariadil predbežné prejednanie sporu, na ktorom spor za účasti žalobcu, štatutárneho zástupcu obce, starostu H. I. F., a právnych zástupcov oboch sporových strán predbežne prejednal. Zástupca žalobcu trval na žalobe v celom rozsahu s tým, že znenie ospravedlnenia navrhované petitom žaloby je ochotný naformulovať tak, aby doslovne zodpovedalo záverom konštatovaným Okresnou prokuratúrou Kežmarok, vysloveným v reakcii na podnet žalobcu. Zástupca obce jednoznačne nesúhlasil so zaplatením akejkoľvek náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi v peniazoch. Súd oznámil stranám predbežné právne posúdenie žaloby tak, že žalobu v časti nároku na ospravedlnenie za zásah do osobnosti žalobcu považuje za dôvodnú, a skutočnosti rozhodné pre priznanie nároku aj na žalobcom požadovanú nemajetkovú ujmu, príp. primeranosť jej výšky, bude predmetom dokazovania. Súčasne súd nariadil termín prvého pojednávania, ktoré na žiadosti zástupcov oboch sporových strán o ich opakované odročenie nakoniec nariadil na deň 06.08.2024.

11. Podaním zo dňa 19.03.2024 zástupca žalobcu podal na súd návrh na zmenu vo výroku I. petitu žaloby týkajúceho sa ospravedlnenia tak, aby súd uložil obci povinnosť zaslať žalobcovi a na už v petite označené e-mailové adresy: D., E., F., A., G., ospravedlnenie v upravenom znení nasledovne: „Obec Abrahámovce, v zastúpení starostom obce, H. I. F., sa týmto ospravedlňuje A. B., ktorého v e-maily zo dňa 3.2.2023, s názvom: „Žiadosť o odpoveď: List Prokuratúra – Podnet B.“, poslaného z e- mailu: J., neprávom obvinila, že klame, rozpráva polopravdy, je chudák, ktorý namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého. Pravda je taká, že nebol to A. B. ale bola to Obec Abrahámovce, ktorá porušila zákon, čo potvrdila Okresná prokuratúra Kežmarok, ktorá v upovedomení o upozornení prokurátora zo dňa 7.3.2023, sp. zn. Pd 10/23/7703- 06, uviedla: „Preskúmaním administratívnych spisov bolo zistené, že okolnosti, uvedené vo Vašom podnete (t. j. A. B. – pozn.) sú pravdivé a bola konštatovaná nečinnosť stavebného orgánu (t. j. Obce Abrahámovce – pozn.) v uvedenom konaní, a tým porušenie ustanovení § 49 ods. 1, ods. 2 Zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení nesk. právnych predpisov. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné nesprávny postup Obce Abrahámovce ako stavebného úradu, resp. správneho orgánu, napadnúť opatrením prokurátora – podaním upozornenia prokurátora podľa § 28 ods. 1 Zákona o prokuratúre.“ Súd doručil návrh zástupcovi žalovanej na vyjadrenie v lehote 15 dní. Na výzvu zástupca žalovanej nereagoval.

12. O návrhu na zmenu žaloby súd rozhodol uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 06.08.2024 tak, že zmenu petitu žaloby vo výroku I. v znení tak, ako to podaním zo dňa 19.03.2024 navrhol zástupca žalobcu, pripustil. Následne žalobu tak, ako bola týmto právoplatným uznesením upravená, na tomto pojednávaní a následne na pojednávaní konanom dňa 22.10.2024 prejednal za prítomnosti oboch strán a ich právnych zástupcov. Obe sporové strany trvali na svojich postojov a uplatnených prostriedkoch procesného útoku a obrany. Súd vykonal dokazovanie v celom rozsahu navrhovanom oboma stranami, a to oboznámením obsahu spisu, výsluchom žalobcu, svedkov K. B., L. D., A. K., F. G., F. B., K. B. a D. K., a skutkový stav vo veci ustálil nasledovne:

13. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 13.05.2019 podal stavebník, otec žalobcu L. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, na obec Abrahámovce ako stavebný úrad návrh na kolaudáciu stavby „Zmena dokončenej stavby - prestavba hospodárskeho objektu na stolársku dielňu v obci Abrahámovce“, stojacu na pozemku parcele registra „C“ č. 12/9 v katastrálnom území C., evidovanú pod č.k. administratívnych spisov SÚ 4324/2019 a SÚ 325/2011 (ďalej už len „kolaudačné konanie“). Podľa písomného generálneho plnomocenstva na čl. 24 spisu stavebník dňa 24.02.2022 udelil žalobcovi, ktorý je jeho synom, všeobecnú plnú moc na zastupovanie v tomto kolaudačnom konaní.

14. Medzi stranami ďalej nebolo sporné, že dňa 27.01.2023 žalobca ako splnomocnený zástupca stavebníka podal na Okresnú prokuratúru Kežmarok písomný podnet, ktorý označil ako „Podnet na prešetrenie činnosti obce C.“ (čl. 10 -13 spisu, ďalej už len „prokuratúra“ a „podnet„). Podnet žalobca odôvodnil tak, že zástupca obce Abrahámovce, starosta H. I. F., mu svojou nečinnosťou a nekonaním spôsobuje škodu, a to tým, že napriek doloženiu všetkých požadovaných dokumentov nevydal v prebiehajúcom kolaudačnom konaní rozhodnutie o kolaudácii stavby a stavbu tak nemôže užívať na určenú podnikateľskú činnosť. V podnete uviedol, že zastáva názor, že dôvodom nečinnosti, resp. činnosti obce ako stavebného úradu smerujúcej k nevydaniu kolaudačného rozhodnutia je najmä to, že obec v zastúpení starostu H. I. F. v roku 2021 iniciovala voči stavebníkovi súdny spor, ktorý stále prebieha, a v minulých rokoch aj viacero priestupkových konaní. Z toho má za to, že obec Abrahámovce v zastúpení starostom H. I. F. znemožňuje, prípadne oddiaľuje, vydanie kolaudačného rozhodnutia na stavbu z dôvodu zaujatosti voči osobe stavebníka. Má za to, že starosta obce tak prekračuje svoje zákonné právomoci a zneužíva svoju funkciu, keď z dôvodu osobných sporov a susedskej nevraživosti útočí na stavebníka z pozície štatutárneho zástupcu obce. V podnete ďalej podrobne rozpísal priebeh kolaudačného konania tak, ako to vyplýva z obsahu listiny na čl. 10 -13 spisu.

15. Medzi stranami ďalej nebolo sporné, že Okresná prokuratúra Kežmarok podnet žalobcu preskúmala ako „Podnet na nečinnosť stavebného orgánu“. To nesporne vyplýva jednak z písomného upovedomenia prokuratúry adresovaného žalobcovi zo dňa 07.03.2023 (čl. 15 spisu, ďalej už len „upovedomenie“), v ktorom prokuratúra žalobcovi oznámila, že z podnetu vyplynulo podozrenie z prieťahov v konaní a rozhodovaní obce ako stavebného úradu v kolaudačnom konaní, a ktorým oznámila žalobcovi, že „Preskúmaním administratívnych spisov bolo zistené, že okolnosti uvedené vo Vašom podnete sú pravdivé a bola konštatovaná nečinnosť stavebného orgánu v uvedenom konaní, a tým porušenie ustanovení § 49 ods. 1, ods. 2 Zákon č. 71/1967 o správnom konaní v znení nesk. právnych predpisov. Vzhľadom na vyššie uvedené bolo potrebné nesprávny postup Obce Abrahámovce ako stavebného úradu, resp. správneho orgánu, napadnúť opatrením prokurátora – podaním upozornenia prokurátora podľa § 28 ods. 1 Zákona o prokuratúre.“. Jednak z písomného upozornenia prokuratúry adresovaného obci Abrahámovce zo dňa 07.03.2023 (čl. 77 - 79 spisu, ďalej už len „upozornenie“), v ktorom prokuratúra s rovnakým konštatovaním, že na základe podnetu žalobcu zistila „porušenie ust. § 49 ods. 1, ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení nesk. predpisov (Správneho poriadku)“, s poukazom na ust. § 28 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej už len „Zákon o prokuratúre“) upozornila obec Abrahámovce na toto porušenie zákona a navrhla opatrenia na odstránenie tohoto porušovania zákonnosti, na vykonanie ktorých stanovila lehotu 30 dní. V upozornení prokuratúra cituje ust. § 49 ods. 1 ods. 2 Správneho poriadku, ktoré upravujú procesné lehoty , v ktorých má správny orgán v jednotlivých veciach rozhodnúť s tým, že ide o zákonné lehoty, ktoré správny orgán nemôže predĺžiť. Opisuje priebeh predmetného kolaudačného konania z pohľadu vydávania procesných a meritórnych rozhodnutí správnym orgánom so záverom o nečinnosti správneho orgánu, keď do doby preskúmavania podnetu vo veci meritórne nerozhodol.

16. Medzi stranami nebolo ďalej tiež sporné, že dňa 03.02.2023 bola odosielateľom J. zaslaná adresátom D., E., F., A. a G., e- mailová správa s predmetom „Žiadosť o odpoveď: List Prokuratúra – Podnet

B.“, s nasledujúcim obsahom: „Vážení poslanci, Zasielam Vám list z prokuratúry, na základe podnetu podaného A. B.. Prečítajte si tie klamstvá a polopravdy chudáka, ktorý namiesto toho, aby si plnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého. Po prečítaní mi kľudne zavolajte, vysvetlím nejasnosti. Príjemné čítanie. S pozdravom H. I. F., Obec Abrahámovce.“. Podľa zhodných tvrdení strán prílohou tejto e-mailovej správy bol podnet žalobcu.

17. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (Zákon č. 460/1992 Zb.) každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

18. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

19. Podľa čl. 10 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.) každý má právo na zachovanie svojej ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

20. Podľa čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

21. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

22. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

23. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

24. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

25. Podľa § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach robia tí, ktorí sú na to oprávnení zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou alebo zákonom.

26. Cit. ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, o ktoré žalobca opieral žalobu, upravujú právnu ochranu osobnosti fyzickej osoby ako jednotné právo, ktorej účelom je zabezpečiť rešpektovanie osobnosti fyzickej osoby a jej všestranný slobodný rozvoj. Z pohľadu tejto občianskoprávnej ochrany je osobnosť fyzickej osoby judikatúrou vnímaná ako súhrn individuálnych psychických a fyzických zložiek fyzickej osoby a ich prejavov, ktorý je vždy pre danú osobu špecifický, ale ktorý vždy musí byť vnímaný v ich ucelenosti a nedeliteľnosti. Mnohopočetnosti zložiek osobnosti fyzickej osoby a ich prejavov prirodzene zodpovedá aj široké spektrum možných neoprávnených zásahov proti tej ktorej zložke osobnosti a jej prejavu. Výpočet jednotlivých zložiek a prejavov osobnosti, ktoré spadajú pod právnu ochranu osobnosti fyzickej osoby je v cit. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka uvedená iba príkladmo. Ide o najtypickejšie zložky a prejavy, a to o skutočnosti týkajúce sa života a zdravia fyzickej osoby, jej občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, vážnosti, súkromia, mena a prejavov osobnej povahy. Pri posudzovaní otázky, či došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby, je však potrebné vždy zvážiť nie len to, či určité konanie (príp. nekonanie) je možné podradiť pod cit. ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ale je potrebné prihliadnuť aj k ústavným princípom, na ktorých je právna úprava inštitútu ochrany osobnosti fyzickej osoby založená, vrátane princípov, ktoré sú pre Slovenskú republiku v tejto právnej oblasti záväzné z hľadiska prijatých medzinárodných zmlúv, nakoľko občianskoprávna úprava je len rozvinutím príslušných ústavných princípov a medzinárodne záväzných dokumentov. V svojej podstate ide predovšetkým o cit. čl. 19 Ústavy a čl. 10 Listiny základných práv a slobôd, ale aj o ďalšie zákony a medzinárodné dokumenty. Napr., ESĽP v rozsudku vo veci Pfeifer proti Rakúsku z 15. novembra 2007, č. sťažnosti č. 12556//03, judikoval , že výroky majúce negatívny vplyv na dobrú povesť fyzickej osoby zasahujú do súkromného života tejto osoby.

27. Základným predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti podľa cit. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka je jednak to, aby došlo k neoprávnenému zásahu, a jednak to, aby tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach fyzickej osoby chránených týmito ustanoveniami. Oba tieto predpoklady musia byť splnené, aby vznikol právny vzťah, ktorého obsahom je právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a povinnosť súdom uložené sankcie znášať. Pojem „zásah" je pre účely cit. právnej úpravy potrebné vykladať ako určité chovanie, a to či už aktívne alebo pasívne. To nie je však rozhodné. Rozhodné je posúdenie, či ide o aktívne alebo pasívne chovanie, teda zásah do práva na ochranu osobnosti, ktorý je neoprávnený. Neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby je taký zásah, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, tzn. s právnym poriadkom. Na úspešné uplatnenie práva sa pritom nevyžaduje aj vyvolanie následkov. Stačí, že neoprávnený zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva fyzickej osoby chránené ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Občianskoprávna ochrana osobnosti je tak založená na tzv. objektívnej zodpovednosti toho, kto neoprávnený zásah vykonal. To znamená, že popri neoprávnenosti zásahu do osobnosti fyzickej osoby sa nevyžaduje aj zavinenie pôvodcu tohto neoprávneného zásahu. V prípade súdneho sporu je tak podstatné len to, či zásah bol neoprávnený, a či bol objektívne spôsobilý zasiahnuť do osobnosti fyzickej osoby.

28. Prostriedkami súdnej ochrany osobnosti fyzickej osoby sú návrh na upustenie od neoprávneného zásahu (tzv. negatórna žaloba), návrh na odstránenie následkov zásahu (tzv. reštitučná žaloba), a návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (tzv. satisfakčná žaloba), ktoré môžu byť uplatnené samostatne alebo kumulatívne. Právna úprava pritom rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a s tým spojeným právom na primerané zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a právom na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Kým právo na ochranu osobnosti predstavuje nemajetkové právo rýdzo osobnej povahy, ktoré je úzko späté s osobnosťou fyzickej osoby a jej prejavmi, právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je majetkovým právom na náhradu škody v zmysle ust. § 415 a nasl. Občianskeho zákonníka. Ide teda o dva celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanej Občianskym zákonníkom. Podľa cit. ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vtedy, ak zadosťučinenie nie je postačujúce z dôvodu, že dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti bola znížená v značnej miere. Výšku tejto náhrady súd určuje vždy s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

29. V prejednávanej veci nebolo medzi stranami sporné, že starosta obce Abrahámovce, ktorú žalobca označil ako žalovanú v spore, H. I. F., dňa 03.02.2023 vyhotovil a odoslal z e-mailovej adresy obce C. J. piatim adresátom na e-mailové adresy D., E., F., A. a G., e-mailovú správu s predmetom „Žiadosť o odpoveď: List Prokuratúra – Podnet B.", a obsahom: „Vážení poslanci, Zasielam Vám list z prokuratúry, na základe podnetu podaného A. B.. Prečítajte si tie klamstvá a polopravdy chudáka, ktorý namiesto toho, aby si plnil zákonné povinnosti zvaľuje vinu na druhého. Po prečítaní mi kľudne zavolajte, vysvetlím nejasnosti. Príjemné čítanie. S pozdravom H. I. F., Obec Abrahámovce.". Nebolo sporné, že zhodne s údajmi uvedenými v e-mailových adresách, na ktoré bola správa odoslaná, išlo o elektronické poštové schránky, ktorých užívateľmi boli piati poslanci obecného zastupiteľstva obce Abrahámovce. A tiež, že prílohou tejto e-mailovej správy bol podnet žalobcu na nečinnosť obce v kolaudačnom konaní podaný na prokuratúru dňa 27.01.2023 (ďalej už len „e-mailová správa"). Nebolo tak sporné, že touto e-mailovou správou, obsahom ktorej sú skutočnosti týkajúce sa osobnosti žalobcu (týmto aktívnym konaním), došlo k zásahu do osobnosti žalobcu. Sporné boli niektoré okolnosti, za ktorých k zásahu došlo, ktoré boli rozhodné pre posúdenie, či zásah možno vyhodnotiť ako zásah neoprávnený, a v prípade pozitívneho záveru či tento zásah bol objektívne spôsobilý zasiahnuť do osobnosti žalobcu, aké následky bol zásah spôsobilý žalobcovi privodiť, a tiež, aká forma právnej ochrany za zásah je v danom prípade adekvátna.

30. Zástupca žalobcu tvrdil, že ide o urážlivú a difamačnú e-mailovú správu, v ktorej starosta ako najvyššia verejná autorita obce, ktorá má 250 obyvateľov, označila žalobcu ako jej obyvateľa výrazmi „chudák" a „klamár", ktorý píše „klamstvá" a „polopravdy", „zvaľuje vinu na druhých" a „neplní si zákonné povinnosti„. Tieto výrazy podľa žalobcu boli absolútne neprimerané, v slušnej spoločnosti neprípustné, a nemali žiadny skutkový základ. Predovšetkým zjavne urážlivý výraz „chudák", ktorý najviac zarezonoval, by žiadny orgán verejnej moci v obci nemal voči obyvateľovi obce použiť. A to je keby občan postupoval nezákonne, o čo sa v prejednávanej veci ani nejednalo. E-mailová správa nebola zaslaná v rámci internej komunikácie obce, ale bola zaslaná na súkromné e-mailové adresy

poslancov obecného zastupiteľstva. Podľa zástupcu žalobcu jediným cieľom e-mailovej správy bolo znížiť dôstojnosť a vážnosť osobnosti žalobcu. Zástupca žalovanej obce tvrdil, že e-mailová správa bola vyhotovená a odoslaná v rámci internej komunikácie starostu obce a poslancov obecného zastupiteľstva. Jej účelom bolo informovať poslancov o podnete žalobcu podanom na prokuratúru a vyjadriť názor obce k podnetu. Úmyslom správy nebolo znevážiť, či uraziť žalobcu, ani ho negatívne vykresliť ako podávateľa podnetu na prokuratúru, či poškodiť jeho povesť. Označenie „chudák“ samo o sebe nie je vulgárne, ani explicitne urážlivé. Toto označenie bolo použité v rámci slobody prejavu a práva na názor, a súdy by na základe takéhoto označenia nemali zasahovať do slobody prejavu. Išlo o subjektívne hodnotenie a osobný postoj k žalobcovi. Zároveň však uviedol, že obec si uvedomuje, že označenie žalobcu výrazom „chudák“ nebolo vhodné, a má preto záujem žalobcovi sa ospravedlniť. Pokiaľ ide o výroky, že žalobca uvádza „klamstvá a polopravdy“ a že si „neplní zákonné povinnosti„, tieto výroky boli myslené všeobecne, a v kontexte všetkých okolností vyhotovenia a zaslania e-mailovej správy boli iba logickým z nich vyplývajúcim konštatovaním, ktoré malo svoj skutkový základ. Navyše, išlo o jednorázové, výnimočné vyjadrenia, ktoré sa už neopakovali.

31. Vychádzajúc zo záväznosti Ústavy SR pre všetky orgány verejnej moci súdy pri rozhodovaní v sporoch vo veciach ochrany osobnosti musia vždy zohľadniť ochranu slobody prejavu zakotvenú v čl. 26 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo vyjadrovať svoje názory o. i. aj slovom a písmom. Ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti preto nemožno aplikovať izolovane, ale je nutné ich vykladať a aplikovať v súlade s Ústavou SR. Nutnosť zohľadniť slobodu prejavu samozrejme neznamená rezignáciu na ochranu osobnosti. Znamená to, že je treba dôsledne preskúmať vzájomnú proporcionalitu medzi ústavou garantovaným právom každého na slobodu prejavu a ústavou garantovaným a cit. ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka upraveným právom na ochranu osobnosti fyzickej osoby, a to všetkých jej zložiek a prejavov. Preto súd v súlade s judikatúrou Ústavného súdu SR (porovnaj napr. nálezy ÚS SR sp. zn. II. ÚS 152/2008, sp. zn. II. ÚS 326/2009, sp.zn. IV. ÚS 302/2010, sp.zn. II. ÚS 184/2015, a pod), obdobne ako aj v iných porovnateľných prípadoch, vykonal tzv. test proporcionality založený na hľadaní odpovedí na otázky KTO, O KOM, ČO, KDE, KEDY a AKO v danom prípade zásah do osobnosti žalobcu vykonal.
32. Pri hľadaní odpovede na otázku KTO zásah do osobnosti žalobcu vykonal, súd vychádzal z nesporných skutočností, že e-mailovú správu vyhotovil a odoslal v mene obce z e-mailovej adresy obce J. starosta obce, H. I. F.. Podľa § 10 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej už len „Zákon o obecnom zriadení“) orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce. Starosta obce je teda jedným z orgánov obce, a to najvyšším výkonným a štatutárnym orgánom obce. Preto pokiaľ e-mailovú správu v prejednávanej veci vyhotovil a odoslal v mene obce starosta obce, ide podľa cit. § 20a Občianskeho zákonníka o konanie obce, a obec je pasívne legitimovaná v spore. E-mailovú správu starosta obce odoslal na celkom päť e-mailových adries, z ktorých štyri obsahujú údaje poslancov obecného zastupiteľstva, a to L. D., F. G., A. K. a G. N.. Svedkovia L. D., A. K. a F. G. v svojich výpovediach potvrdili, že boli (a stále sú) poslancami obecného zastupiteľstva, a že uvedené elektronické poštové schránky boli s ich súhlasom používané na výkon ich poslaneckého mandátu v obci. Poslanec obecného zastupiteľstva, svedok F. B., uviedol, že e-mailovú adresu E. používal ako na pracovné, tak aj na súkromné účely, a aj keď „zuzana“ je jeho manželkou, poštovú schránku používal iba on. Súd tak mal za to, že e-mailovú správu starosta obce H. I. F. adresoval piatim poslancom obecného zastupiteľstva, a že z hľadiska subjektov (odosielateľa a adresátov) išlo o vnútornú komunikáciu medzi starostom obce a poslancami obecného zastupiteľstva. Podľa obsahu e-mailovej správy starosta obce správou informoval poslancov o skutočnostiach týkajúcich sa písomného podnetu podaného žalobcom ako splnomocneným zástupcom stavebníka na nečinnosť obce ako stavebného úradu na prokuratúru, a podľa výsledkov dokazovania k správe podnet žalobcu aj priložil, aby si ho poslanci prečítali. S tým korešpondujú tvrdenia právneho zástupcu obce, že účelom e-mailovej správy bolo informovať poslancov o tomto podnete žalobcu na prokuratúru a vyjadriť názor obce k podnetu. Tu je potrebné vychádzať z platnej právnej úpravy právneho postavenia obce, podľa ktorej každá obec vystupuje jednak ako samosprávny celok, a jednak ako správny celok. Obec ako samosprávny celok vystupuje v situácii, keď vykonáva vlastnú samosprávnu (pôvodnú, originárnu) pôsobnosť. Zákonným základom samosprávnej pôsobnosti obce je ust. § 4 Zákona o obecnom zriadení. V situácii, keď obec zabezpečuje prenesenú (štátnu, odvodenú) pôsobnosť ako nepriamy vykonávateľ štátnej správy, vystupuje ako správny celok. Ústavným podkladom tohto postavenia je čl. 71 Ústavy SR a konkretizáciou čl. 71 Ústavy SR je § 5 Zákona o obecnom zriadení. Tieto pôsobnosti obce je potrebné rozlišovať a nezamieňať. Podľa platnej právnej úpravy medzi oblasti výkonu prenesenej pôsobnosti štátnej správy na obce patrí o.i. aj pôsobnosť na úseku zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom

poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej už len „Stavebný zákon“). Podľa § 117 ods. 1 Stavebného zákona obec je stavebným úradom a pôsobnosť stavebného úradu je preneseným výkonom štátnej správy. Obec ako stavebný úrad v rámci preneseného výkonu štátnej správy tak koná o. i. aj vo veciach užívania stavieb, kolaudačného konania a zmeny v užívaní stavby podľa § 76 až 85 Stavebného zákona. Starosta obce ako jej štatutárny orgán nepochybne koná v mene obce v rozsahu oboch jej pôsobností a kompetencií. Avšak obecné zastupiteľstvo je orgánom obce, ktorý uskutočňuje samosprávu obce, nie prenesený výkon štátnej správy, aj keď aj v tejto oblasti má aj podľa § 11 Zákona o obecnom zriadení určitú pôsobnosť a kompetencie (napr. spravidla na úseku hospodárenia a nakladania s majetkom štátu, a pod). Obecné zastupiteľstvo ako kolektívny orgán je predovšetkým predstaviteľom demokracie v samospráve a má úplne iné postavenie a pôsobnosť, než stavebný úrad ako orgán štátnej správy. Obecné zastupiteľstvo a jeho poslanci konajú ako zástupcovia všetkých obyvateľov obce, nakoľko voľby zjednocujú názory sociálne, politicky i ideologicky odlišných voličov. Poslanci obecného zastupiteľstva nie sú predstaviteľmi politických strán, na ktorých kandidátnych listinách kandidovali, ale obyvateľstva obce ako celku. Podstatou volieb do orgánov samosprávy obcí je vytvorenie stabilného zastupiteľského zboru, schopného a spôsobilého zabezpečovať výkon obecnej samosprávy v súlade so zákonom a záujmami celého miestneho obyvateľstva. Zákon nevyžaduje od poslancov špeciálne odborné kompetencie, ako napr. kompetencie na úseku Stavebného poriadku. Oproti tomu činnosť obce ako stavebného úradu v zmysle ust. § 117 ods. 3 Stavebného zákona štát zabezpečuje prostredníctvom zamestnanca obce, ktorý musí spĺňať osobitný kvalifikačný predpoklad, pričom získanie osobitného kvalifikačného predpokladu sa overuje skúškou. Súd preto v prejednávanej veci mal tak za to, že pokiaľ starosta obce e-mailovou správou informoval poslancov obecného zastupiteľstva o veciach spadajúcich do pôsobnosti obce ako stavebného úradu, ako orgánu štátnej správy, a žiadal ich o zaujatie stanoviska k veci, takéto konanie starostu obce nebolo v súlade s pôsobnosťou poslancov obecného zastupiteľstva obce, starosta tak vybočil z medzí stanovených zákonom, a išlo o zásah neoprávnený. Obec v konaní netvrdila, a z vykonaného dokazovania súd ani nezistil žiadne skutočnosti, z ktorých by mala vyplývať pôsobnosť poslancov obecného zastupiteľstva zaujímať názor za obec k podnetu žalobcu na nečinnosť obce ako stavebného úradu v kolaudačnom konaní stavebníka, ktorého žalobca zastupoval, čo bolo podľa obsahu účelom odoslania e-mailovej správy. Súd zastáva názor, že takéto konanie starostu obce nie len že vybočovalo z medzí zákona, ale nebolo ani prospešné pre výkon pôsobnosti obecného zastupiteľstva ako zastupiteľského zboru v obci, ktorý má plniť stabilizačnú funkciu v obci a zabezpečovať výkon obecnej samosprávy vyvážene so záujmami všetkých jej obyvateľov. Úlohou starostu obce v rámci jeho pôsobenia v obci je podporovať stabilitu a objektívnosť zastupiteľského zboru, a tak vytvárať podmienky na to, aby zbor a jeho poslanci mohli riadne plniť svoju funkciu v obci.

33. Pri hľadaní odpovede na otázku O KOM bola e-mailová správa a do koho osobnostnej sféry zasiahla, súd vychádzal z kategorizácie osôb z hľadiska akceptovateľnosti šírenia informácií týkajúcich sa osobnostnej sféry, ktorú vytvorila judikatúra vnútroštátnych a medzinárodných súdov. Podľa tejto kategorizácie hranice akceptovateľnosti sú najširšie u politikov a najužšie u „bežných„ občanov. K politikom je pritom potrebné zaradiť aj komunálnych politikov, ktorým je aj starosta obce. Najmenšiu mieru kritiky tak majú znášať „bežní“ občania, najširšiu politici, u ktorých sa predpokladá ich status, a ktorí musia zniesť vyššiu mieru kritiky, ako „bežní“ občania. Je preto plne opodstatnená požiadavka na oveľa väčšiu zdržanlivosť vo výrokoch smerujúcich od politikov k „bežným„ občanom, ako vo výrokoch smerujúcich od „bežných“ občanov k politikom. Názory a myšlienky politikov sú totiž prezentované ako názor a myšlienky väčšiny občanov, ktorých reprezentujú. „Bežný“ občan takúto pozíciu nemá. Preto miera kritiky vo výrokoch smerujúcich voči jeho osobe musí byť miernejšia, rešpektujúca osobnosť „bežného“ občana, a musí byť prezentovaná v intenciách slušného správania a dobrých mravov. V čase vyhotovenia a odoslania e-mailovej správy žalobca bol „bežným„ občanom obce, ktorý podľa výsledkov dokazovania žil v obci od narodenia do roku 2015, a potom cca od roku 2020, a ktorý mal záujem v obci s rodinou žiť a podnikať. Pôvodca e-mailovej správy, starosta obce, bol v pozícii verejne činnej osoby, komunálneho politika, ktorý svojimi názormi a myšlienkami reprezentoval názory a myšlienky obyvateľov obce, ktorá podľa vybraných štatistických dát zo SODB 2021 mala 250 obyvateľov. Žalobca bol teda „bežným“ obyvateľom v obci s malým počtom obyvateľov, kde miera previazanosti vzťahov a absencia väčšej miery anonymity zohrávala dôležitú úlohu. Je nepopierateľné, že závažnosť zásahu do osobnosti fyzickej osoby je menšia u „bežného“ obyvateľa väčšej obce alebo miesta, v ktorých obyvatelia majú väčšiu mieru anonymity a možnosti sociálnych kontaktov, ktoré sú diferencované pohybom jednotlivých osôb, obydlím, participáciou na živote obce, a pod.. Život v malých obciach so sebou prináša komunitnejší spôsob života. Anonymita a možnosti sociálnych kontaktov sú v nich často

obmedzené na minimálny okruh osôb. Postavenie starostu v malých obciach je ešte viac posilnené tým, že je viac „videný“ medzi obyvateľmi obce, a aj tým, že sám pochádza z daného komunitného prostredia. S tým potom súvisí vyššia miera vážnosti, ktorú obyvatelia obce prikladajú tvrdeniam a názorom prezentovaným takouto autoritou obce. Súd preto zastáva názor, že e-mailová správa vyhotovená a odoslaná starostom obce ako verejnou miestnou autoritou v tak malej obci bola v prejednávanej veci objektívne spôsobilá zasiahnuť do osobnosti žalobcu, a to do jeho povesti a vážnosti v obci a znížiť jeho dôstojnosť, česť a vážnosť v značnej intenzite. Tu súd len dodáva, že na tomto závere nemôže nič zmeniť skutočnosť, že žalobca zastupoval v kolaudačnom konaní stavebníka ako podnikateľa, a že v kolaudovanej stavbe chcel podnikať, nakoľko ochrana osobnosti poskytovaná fyzickým osobám Občianskym zákonníkom nie je ochranou špecifickou len pre občianskoprávnu oblasť. Poskytuje právnu ochranu fyzickým osobám aj v prípadoch, kedy ide o ich pôsobenie v oblasti obchodného práva. Preto pokiaľ neoprávnený zásah bol objektívne spôsobilý poškodiť žalobcu aj v jeho podnikateľskej sfére (podľa tvrdení žalobu aj vyvolal v tejto sfére následky), ide o zásah na ochranu osobnosti, ktorému je poskytovaná právna ochrana cit. ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

34. Pokiaľ ide o posudzovanie kritéria ČO bolo obsahom e-mailovej správy, z obsahu správy zhodne s výsledkami vykonaného dokazovania vyplýva, že predmetom správy boli informácie o tom, že žalobca podal na prokuratúru písomný podnet na nečinnosť obce ako stavebného úradu v kolaudačnom konaní, v ktorom ako splnomocnený zástupca zastupoval stavebníka, pričom samotný písomný podnet žalobcu tak, ako je obsahom spisu (čl. 10 – 13 spisu), bol prílohou e-mailovej správy. Podľa čl. 27 Ústavy SR každý má právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného alebo iného spoločného záujmu na štátne orgány a orgány územnej samosprávy so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami (tzv. petičné právo). Tomuto ústavou zaručenému petičnému právu možno priradiť tzv. komunikačný charakter, keďže každému zaručuje možnosť obracať sa na príslušné orgány štátu a predkladať im svoje žiadosti, návrhy či sťažnosti, a zároveň očakávať na ne odpoveď. Bolo tak ústavným právom žalobcu ako zástupcu stavebníka v kolaudačnom konaní vedenom na obci ako stavebnom úrade obrátiť sa so svojim podnetom na nečinnosť stavebného úradu na prokuratúru ako štátny orgán, a očakávať na neho odpoveď, čo sa aj stalo. Orgánom oprávneným vyhodnotiť podnet žalobcu bola podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov prokuratúra, a to v medziach pôsobnosti danej jej týmto zákonom (§ 20 a nasl. Zákona o prokuratúre). Nebolo v kompetencii obce, a to či už starostu alebo poslancov obecného zastupiteľstva, podnet žalobcu podaný v súlade s jeho ústavnými právami vyhodnocovať, a ani vyjadrovať sa k nemu. Obzvlášť v štádiu, kedy o ňom ešte prokuratúra ani nerozhodla. Podľa výsledkov dokazovania totiž e-mailová správa bola odoslaná dňa 03.02.2023 a podnet prokuratúra vybavila a žalobcovi a obci jeho vybavenie oznámila až podaniami zo dňa 07.03.2023. Predmetom e-mailovej správy však napriek tomu bolo zhodnotenie a vyjadrenie názoru starostu obce k podaniu podnetu, a žiadosť o vyjadrenie a jeho zhodnotenie aj poslancami obce. Takéto konanie starostu obce nemalo legitímny zákonný podklad, nesledovalo legitímny cieľ, bolo neprofesionálne a nerešpektujúce ústavné právo žalobcu. To vyplýva o.i. aj z použitého výroku, že žalobca „namiesto toho, aby si splnil zákonné povinnosti, zvaľuje vinu na druhého“, ktorý možno v kontexte všetkých okolnosti vnímať ako vyjadrenie toho, že žalobca namiesto plnenia zákonných povinnosti sa sťažuje a podáva podnety. Navyše, použité pojmy a výrazy nesvedčia o zdržanlivosti najvyššej verejnej autority v obci voči svojim obyvateľom, a to bez ohľadu na to, či konajú alebo nekonajú protiprávne. V kontexte s celým obsahom správy svedčia o vybočení z intencií slušného správania a dobrých mravov. Označenie žalobcu výrazom „chudák“, ktorý v bežnom jazyku všeobecne znamená „poľutovaniahodný tvor, úbožiak, neborák“, za danej situácie bolo zo strany obecnej autority nevhodné a difamačné, znevažujúce osobnosť žalobcu. To nakoniec uznala aj sama obec, ktorá dobrovoľne ponúkla žalobcovi ospravedlnenie. Možno síce prisvedčiť zástupcovi žalovanej, že označenie „chudák“ ešte samo o sebe nie je vulgárne a explicitne urážlivé. Takýto výraz môže byť v rámci určitej komunikácie použitý aj v intenciách nedifamujúcich osobu, voči ktorej smeruje. Tzn., v takých intenciách, ktoré svojou povahou nesú pozitívnu emóciu. Môže tomu tak byť najmä pri označení človeka za účelom úprimného vyjadrenia súcitu, a za naplnenia ďalších okolností tvoriacich skutkový základ pre použitie takéhoto výroku. V prejednávanej veci však použitie výrazu „chudák“ vzhľadom na všetky okolnosti veci bolo zjavne nevhodné, neslušné, neprimerané, difamujúce osobu žalobcu, a objektívne spôsobilé znížiť jeho dôstojnosť a vážnosť v obci a v spoločnosti. To nakoniec potvrdili aj výpovede svedkov, podľa ktorých práve výraz „chudák“ použitý v kontexte s osobou žalobcu z celého obsahu e-mailovej správy zarezonoval najviac. Svedok F. G. uviedol, že na presný obsah e-mailu si ani nespomína, avšak vie, o čo tam išlo, že starosta nazval žalobcu chudákom. Rovnako svedok F. B. v svojej výpovedi uviedol, že podľa jeho názoru celé konanie na súde je kvôli slovu chudák a že e-mail bol kvôli kolaudácii. Svedok A. K.

uviedol, že jednalo sa o stavebné konanie, že starosta označil žalobcu výrazom chudák, a že je na súde kvôli „urážke“ žalobcu. Pritom si nepamätá, či k správe bola vôbec priložená nejaká príloha. Svedkyňa K. B., matka žalobcu uviedla, že keď s ľuďmi rozprávala, keď išla do a z kostola, hovorili o tom, že starosta o žalobcovi povedal, že je chudák a klamár. Podľa svedkov teda zásah bol objektívne vnímaný hlavne v spojení s použitým výrazom „chudák“, nie s podnetom žalobcu a jeho obsahom. Sám žalobca podľa jeho výpovede sa cítil byť nesmierne dotknutý hlavne tým, že bol označený výrazom „chudák“, a tiež že si neplní svoje povinnosti. Pokiaľ ide o výroky, že žalobca uvádza „klamstvá a polopravdy“, a že si „nesplnil zákonné povinnosti“, súd sa nestotožnil so zástupcom obce, že tieto výroky, čo aj myslené všeobecne, v kontexte všetkých okolností vyhotovenia a odoslania e-mailovej správy boli iba logickým z nich vyplývajúcim konštatovaním, ktoré malo svoj skutkový základ. Tento hodnotiaci úsudok starostu obce vo vzťahu k žalobcovi v súvislosti s podaním jeho podnetu na prokuratúru starosta obce vyjadril v e-mailovej správe skôr, než podnet žalobcu akokoľvek vyhodnotila prokuratúra ako orgán na to oprávnený. Išlo o vyjadrenie jeho subjektívneho názoru a postoja k správnosti a pravdivosti podnetu žalobcu na základe vlastných subjektívnych kritérii, a za situácie, kedy nebolo potrebné a legitímne, aby obec (a to ako starosta, tak aj poslanci) boli zaujímali akéhokoľvek stanovisko k podnetu. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by tieto subjektívne názory a postoje starostu obce prezentované v e-mailovej správe sa boli zakladali na akomkoľvek odbornom posúdení podnetu žalobcu kompetentnými orgánmi, a to či už odborným zamestnancom stavebného úradu, prokuratúrou, alebo na iných informáciách, ktoré by v tom čase tvorili faktický podklad pre takéto subjektívne názory a postoje. Navyše, použité výrazy boli neprimerané a znevažujúce osobu žalobcu. Čo súd však považuje za rozhodujúce bolo to, že e-mailovou správou starosta obce vyjadril svoje subjektívne postoje a názory k legitímnemu podnetu žalobcu na prokuratúru napriek tomu, že za daných okolností neexistovali legitímny základ a ani potreba takéhoto prejavu obce voči žalobcovi.

35. V súvislosti s posudzovaním kritéria KDE bol inkriminovaný výrok uverejnený, súd uvádza, že dôležitým kritériom pri posudzovaní zásahu do osobnosti fyzickej osoby je miesto zásahu. Vo všeobecnosti platí, že čím hromadnejšie sa určitá informácia distribuuje, tým vyššia je miera ochrany osobnostných práv. Tu súd vychádzal zo zistení, že starosta obce odoslal e-mailovú správu z e-mailovej adresy obce piatim adresátom, poslancom obce, na e-mailové elektronické adresy, ktoré poslanci používali aj na výkon poslaneckých mandátov v obci. Teda na e-mailové adresy do elektronických poštových schránok, ktoré niektorí poslanci využívali aj na súkromné účely. Tak tomu podľa svedeckých výpovedí bolo u poslancov F. G. a F. B.. E-mailové správy ako prostriedky diaľkovej elektronickej komunikácie sú síce primárne určené na komunikáciu medzi konkrétnymi užívateľmi elektronických poštových schránok. To však nevylučuje, že k obsahu e-mailovej správy sa môžu dostať aj iné osoby. A tiež, že takto distribuovaná e-mailová správa a jej obsah sa môže dostať do dispozície väčšieho okruhu osôb, ako bol pôvodne určený. K tomu nepochybne môže prispieť skutočnosť, že užívateľ využíva jednu elektronickú poštovú schránku na e-mailovú komunikáciu týkajúce sa obsahovo ako pracovného, tak aj súkromného života. Navyše, v prejednávanej veci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k rozšíreniu e-mailu aj na osoby mimo jeho adresátov skutočne došlo. Svedok poslanec L. D. uviedol, že o e-mailovej správe komunikoval v rámci zastupiteľstva obce s poslancami. Podľa výpovede poslanca L. D. e-mailovú správu poslala žalobcovi konkrétna osoba, ktorú aj označil, a to ďalší poslanec obecného zastupiteľstva, ktorá mu to povedala. Podľa svedka D. K. ľudia sa ho pýtali, čo sa deje, že žalobca bol osočený, že mu starosta nadáva, že hovorí, že dáva udania na obec. Nakoniec, e-mailovú správu mal k dispozícii aj samotný žalobca, ktorému nebola adresovaná, a ktorý nebol poslancom obecného zastupiteľstva. Podľa výpovede žalobcu o správe sa dozvedel od viacerých osôb, ktoré nechcel menovať. Rovnako aj podľa svedkýň K. B. a K. B. viacero ľudí v obci s nimi o skutočnostiach týkajúcich sa e-mailovej správy hovoril a pýtalo sa na veci s ňou spojenými. Kritérium miesta distribúcie e-mailovej správy je potrebné vnímať aj v spojení s jej autorom. Ak jej autorom bol starosta obce, ktorý ňou dehonestujúco, difamačne a hanlivo označil občana obce, a ktorý správu poslal z oficiálnej elektronickej adresy obce poslancom obecného zastupiteľstva, ktorí ani neboli oprávnení zaujímať k veci stanovisko a starosta im tak ani e-mail nemal odosielať, takéto postavenie autora e-mailovej správy kritérium miesta iba zosilňuje.

36. Pri posudzovaní kritéria KEDY bola e-mailová správa starostom obce vyhotovená a odoslaná, ako už súd uviedol, správu starosta obce vyhotovil a odoslal po tom, čo žalobca podal podnet na prokuratúru, ako reakciu na toto konanie žalobcu, a v čase, kedy o tomto podnete ešte nerozhodol orgán na to kompetentný. Podľa výsledkov dokazovania možno však prisvedčiť zástupcovi žalovanej obce, že sa jednalo o jednorazové konanie zo strany starostu obce ako reakcia na podnet žalobcu. Nejednalo sa

o obvyklé, a ani opakované konanie starostu obce voči žalobcovi. Medzi stranami nebolo sporné, že sa jednalo o konanie za situácie, kedy vzťahy starostu obce a stavebníka, ktorého žalobca v kolaudačnom konaní a pri podávaní podnetu zastupoval (otca žalobcu), boli poznačené nie dobrými susedskými vzťahmi v obci, súdnymi spormi a priestupkovými konaniami (napr. vec vedená na tunajšom súd pod sp. zn. KK- 8Cb 39/2021 a pod).

37. V súvislosti s posudzovaním kritéria AKO boli informácie v e-mailovej správe formulované, vnútroštátna judikatúra a judikatúra ESĽP pri posudzovaní tohto kritéria rozlišuje medzi faktami a hodnotiacimi úsudkami. Pravdivosť faktov možno preukázať, správnosť hodnotiacich úsudkov preukázať nemožno. Kým fakty sa opierajú o existujúcu realitu, hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor jeho autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti, a to na základe vlastných subjektívnych kritérií. Vo všeobecnosti pritom platí, že čím závažnejšie je obvinenie kritizovanej osoby, tým pevnejší skutkový základ musí toto obvinenie mať. Z hľadiska ústavnej akceptovateľnosti ochrana hodnotiacich výrokov z hľadiska slobody prejavu je s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu intenzívnejšia, ako ochrana faktov, ktoré sa môžu ukázať neskôr ako nepravdivé. Klasifikácia prejavu ako faktu alebo hodnotiaceho úsudku je vecou posúdenia príslušných orgánov, predovšetkým všeobecných súdov. Všeobecne aplikovateľné kritérium na túto klasifikáciu neexistuje. Avšak napr. vo veci Andreescu v. Rumunsko (rozsudok ESĽP z 8. 6. 2010, sťažnosť č. 19452/02, body 94 96) ESĽP konštatoval, že svoju úlohu zohrávajú aj okolnosti, že pôvodca výroku neprezentuje určité skutočnosti ako istoty, ale vyjadruje len pochybnosti či podozrenie, a či jeho úsilím bolo v dobrej viere informovať verejnosť o veci všeobecného záujmu. Súd zastáva názor, že v prípade e-mailovej správy a jej výrokov sa jednalo o subjektívny hodnotiaci úsudok starostu obce na podanie podnetu žalobcom na nečinnosť stavebného úradu na prokuratúru. Starosta obce e-mailom vyjadril svoje subjektívne názory a postoje k podnetu skôr, než bol podnet odborne posúdený a vybavený orgánom, ktorý na to mal kompetenciu. A bez toho, aby mal na zhodnotenie podnetu a vyslovenie svojho subjektívneho postoja a názorov k nemu skutkové podklady, a to od zamestnanca stavebného úradu, prokuratúry a pod. Navyše, e-mailovou správou starosta obce vyjadril svoje subjektívne postoje a názory k legitímnemu podnetu žalobcu bez toho, že za daných okolností existovali legitímny základ a potreba takéhoto prejavu obce k podnetu.

38. Vychádzajúc z týchto hodnotiacich kritérií súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci je bez väčších pochybností potrebné uprednostniť ochranu osobnosti žalobcu pred slobodou prejavu žalovanej. Zo skutočností uvedených súdom možno bez pochybnosti vyvodiť záver, že zásah žalovanej do osobnosti žalobcu bol neoprávnený a bol aj objektívne spôsobilý privodiť ujmu na právach žalobcu. Zásah starostu obce ako verejného činiteľa do osobnosti žalobcu nielen že postrádal legitímny ciel a zákonný podklad, ale bol aj dehonestujúcim a difamačným prejavom verejnej obecnej autority vo vzťahu k žalobcovi ako „bežnému“ občanovi. Odporoval dobrým mravom, tzn. zásadám vzájomnej slušnosti, ohľaduplnosti a vzájomného rešpektu. Nakoniec, žalovaná obec si je svojho konania do značnej miery aj sama vedomá, keď sama navrhla ospravedlnenie, a sama v priebehu konania prezentovala opodstatnenosť preskúmania a zlepšenia spôsobu a obsahu svojej internej komunikácie obce. Súd tu len opakovane zdôrazňuje, že občianskoprávna zodpovednosť za zásah do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby je založená na objektívnom princípe, a preto sa nevyžaduje popri neoprávnenosti zásahu aj zavinenie jeho pôvodcu. Preto súd o. i. aj obranu žalovanej spočívajúcu v tvrdeniach a dôkazoch o tom, že nečinný v kolaudačnom konaní nebol starosta obce, ale stavebný úrad Kežmarok, ktorý neposkytoval v kolaudačnom konaní účinnosť, považoval za právne irelevantnú.

39. Žalobou žalobca za neoprávnený zásah do jeho osobnosti požadoval satisfakciu vo forme jednak zaslania ospravedlnenia jemu a na e-mailové adresy poslancov, na ktoré bola e-mailová správa odoslaná. Jednak náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 3.320 eur. V priebehu konania zástupca žalobcu upravil znenie navrhovaného ospravedlnenia tak, že obe sporové strany s ním súhlasili. Súd takéto ospravedlnenie z hľadiska jeho obsahu a formy považoval za primerané. Preto priznal žalobcovi satisfakciu za neoprávnený zásah do jeho osobnosti vo forme ospravedlnenia tak, ako je obsahom výroku I. tohto rozsudku, na ktorom sa obe sporové strany zhodli. Spor medzi stranami bol v otázke existencie samotného základu pre priznanie aj nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 3.320 eur.

40. Podľa cit. ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo

jeho vážnosť v spoločnosti, fyzická osoba má právo aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Zníženie dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v značnej miere nie je však jediným prípadom, kedy postihnutej fyzickej osobe vznikne právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ale iba jedným z prípadov uvedených v cit. ustanovení. Podmienky pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sú splnené vo všetkých prípadoch, kedy sa nejaví postačujúcim zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Inak povedané, kedy primárny spôsob zadosťučinenia je v dobe rozhodovania súdu už natoľko oslabený, že svojim spôsobom stráca svoju funkciu, že je povinnosťou súdu zvažovať aj priznanie iného zadosťučinenia. Zmyslom peňažného zadosťučinenia je zmiernenie následkov vzniknutej nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby, nie reparácia celej nemajetkovej ujmy. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Pre určenie výšky reparačnej náhrady sú pritom rozhodné vždy konkrétne jedinečné okolnosti posudzovanej právnej veci, a nie je opodstatnené porovnávať výšku reparačnej satisfakcie prisudzovaných súdmi v iných veciach.

41. V prejednávanej veci neoprávneným zásahom žalovanej do osobnosti žalobcu skutočne došlo k zníženiu dôstojnosti žalobcu a jeho vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Žalobca uviedol, že nie, že by sa mu ľudia v obci priamo vyhýbali, čo popierala žalovaná, ale že cíti zmenu vo vzťahu k obyvateľom obce, že sa cíti nepríjemne, keď musí odpovedať na nepríjemné otázky ľudí v súvislosti s e-mailovou správou. Súd mal za to, že takéto pocity žalobcu majú svoj racionálny základ v psychike každej fyzickej osoby za danej situácie. Išlo o zásah do mimoriadne citlivej a ťažko napraviteľnej zložky osobnosti fyzickej osoby, jej cti a dôstojnosti, zo strany najvyššej verejnej autority v obci, ktorá k takémuto konaniu navyše ani nemala legitímny podklad a nesledovala ním legitímny cieľ. A spôsobom značne difamujúcim a dehonestujúcim osobu žalobcu. Preto pokiaľ žalobca uvádzal, že ho to všetko vytáčalo, nakoľko v kolaudačnom konaní sa snažil dlhodobo postupovať podľa zákona, a pritom dosiahol iba jediné, a to „potupu“ v svojom okolí, súd mal za to, že takéto pocity a emócie žalobcu mali racionálny základ a boli spravodlivé s ohľadom na všetky okolnosti neoprávneného zásahu. To, že najmä použité difamujúce výrazy sa rozšírili aj mimo okruhu ich originálnych adresátov, vyplynulo zo svedeckých výpovedí. Podľa výsledkov dokazovania ľudia ani nevedeli, že išlo o nejaký podnet žalobcu na prokuratúru súvisiaci s kolaudačným konaním. Reflektovali na obsah e-mailovej správy hlavne v spojitosti s označením žalobcu výrazmi „chudák“ a „klamár“, ktoré nakoniec aj sám žalobca vnímal za najviac urážajúce a dohonestujúce. Možno len súhlasiť so žalobcom, že je už nemožné vysvetliť každému podstatu veci. Aj keď žalobca ako splnomocnený zástupca svojho otca vstúpil do kolaudačného konania, ktorého prebiehalo za situácie, že medzi stavebníkom a starostom obce boli problémy v medziľudských vzťahov, to nijako nemôže ospravedlniť správanie starostu obce v danom prípade. Starosta obce ako verejná autorita musí byť profesionálom, nestranným a nezaujatým reprezentantom obce, a musí vedieť oddeliť vlastnú subjektívne postoje a osobné spory od výkonu svojej funkcie.

42. Žalobca na druhej strane nepreukázal, že by neoprávneným zásahom žalovanej bolo došlo aj k poškodeniu jeho zdravia. V tomto smere zástupca žalobcu predložil súdu fotodokumentáciu (čl. 104 spisu), avšak bez bližšej identifikácie osoby, ktorej sa týka. Podľa výpovede žalobcu, svedkov matky žalobcu K. B. a manželky žalobcu K. B., ako aj svedka D. K., žalobca v dôsledku neoprávneného zásahu žalovanej pociťoval psychické vypätie, stres, nespal, trápil sa, čo malo vyústiť až do stresovej reakcie, vzniku kožného ochorenia (atopického exému). Podľa výpovede žalobcu neustále sa musel vracať k celej situácii okolo kolaudačného konania, v ktorom zastupoval otca, vybavoval si hanlivé a difamujúce označenie svojej osoby žalovanou v spornom e-maily, a musel reagovať snahou o očistenie si svojho mena. Podľa výpovede oboch svedkýň v tom čase žalobca riešil iba kolaudáciu a ako si očistiť svoje meno, mal vtedy zdravotné problémy s kožou. Súd uveril týmto výpovediam svedkov a prisvedčil žalobcovi, že neoprávnený zásah mu spôsobil psychické vypätie a zvýšený stres. Z vykonaných dôkazov však ešte bez ďalšieho súd nemohol bez dôvodných pochybnosti prijať záver, že zvýšené psychické vypätie a stres boli práve následkom neoprávneného zásahu žalovanej do osobnosti žalobcu.

43. Pokiaľ ide o dôsledky neoprávneného zásahu na rodinný život žalobcu, z vykonaného dokazovania nevyplýva žalobcom tvrdený rozvrat rodinných vzťahov. Z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by bol u žalobcu nastal rozvrat v jeho partnerskom živote. Žalobca a svedkyňa K. B. sú vo vzťahu už 6 – 7 rokov. V čase zásahu v roku 2023 išlo teda o viacročný vzťah, partneri sa teda dobre poznali. Partnerstvo vyústilo v septembri 2023 do svadby a manželia majú aktuálne spolu dieťa. Pokiaľ aj tak, ako to opisujú svedkyne a žalobca, partneri v dôsledku neoprávneného zásahu žalovanej mali problémy, žalobca bol podráždený, partnerka uvažovala v tom čase „viac nad rozchodom ako svadbou“, partneri

situáciu nakoniec zvládli. Vo vzťahu k rodičom žalobcu je potrebné poznamenať, že v konaní nebolo bez dôvodných pochybností preukázané, že by vzťah medzi žalobcom a jeho rodičmi bol nejakým spôsobom negatívne ovplyvnený práve neoprávneným zásahom žalovanej. Podľa svedkyne K. B., matky žalobcu, žalobca sa vrátil do obce, aby pomohol otcovi s kolaudačným konaním priestorov rodinnej firmy, lebo otec strácal trpezlivosť. Zobralo mu to 2 roky života. Nakoniec oľutovali, že ho do toho zatiahli. Bol s nimi na hrane, lebo to zasahovalo aj do toho, ako sú oni vnímaní v obci. Žalobca nechcel preto bývať u nich. Majú pritom prázdny dom. Žalobca nechcel bývať oproti starostovi. Všetky tieto skutočnosti však, bez ďalšieho, ešte neodôvodňujú záver o rozvrate vzťahov žalobcu s rodičmi spôsobenom neoprávneným zásahom obce.

44. Vo vzťahu k obmedzeniu podnikania žalobcu súd udáva, že žalobca nepreukázal ani konkrétne dôsledky, ktoré by mal mať neoprávnený zásah žalovanej do jeho podnikania. Podľa svedkyne K. B. so žalobcom spolu podnikali aj pred zásahom. Podľa svedkýň žalobca z dôvodu riešenia kolaudačného konania a následne snahy o očistenie svojho mena po spornom e-maily zanedbával svoju podnikateľskú činnosť. Má obavu o súčinnosť obyvateľov obce pri jeho podnikaní po zásahu žalovanej. Aj keď možno uznať, že pokiaľ vážnosť a povesť žalobcu v obci, kde podniká a kde chce ďalej podnikať, bola vážne znížená, môže to mať vplyv aj na podnikateľskú činnosť žalobcu v obci. Tvrdenie, že sporným e-mailom došlo k zásahu do jeho podnikania, zostalo iba v rovine nepodložených a nepreukázaných tvrdení, a žalobca v tomto smere neprodukoval žiadne dôkazy.

45. Súd okrem uvedených skutočností pri rozhodovaní o priznaní a výške nemajetkovej ujmy a pri hodnotení intenzity zásahu do osobnostných práv žalobcu vzal na zreteľ aj fakt, že sa jednalo o jednorazové konanie žalovanej a že obec prejavila snahu o nápravu prostredníctvom ospravedlnenia. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti danej veci súd žalobcovi priznal aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v celej žalobcom požadovanej výške, tzn. 3.320 eur, ktorú považuje v danej veci za primeranú, a ktorá zodpovedá cca dvojnásobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v SR v roku 2024 a je len o málo vyššia ako plat starostu v obci do 500 obyvateľov.

46. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania.

47. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku a výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

49. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

50. Žalobca mal v prejednávanej veci úspech v celom rozsahu. Preto mu súd priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Súd nezistil vo veci žiadne okolnosti, pre ktoré by súd úspešnej žalobkyni výnimočne nemal túto náhradu trov priznať. O výške náhrady rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku súdny úradník.

Poučenie:

Proti výrokom I. – III. toho rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a)neboli splnené procesné podmienky,
b)súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c)rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d)konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e)súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f)súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g)zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h)rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).